

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia wieloletniego wspólnotowego programu ochrony dzieci korzystających z internetu oraz innych technologii komunikacyjnych

COM(2008) 106 wersja ostateczna — 2008/0047 (COD)

(2008/C 224/13)

Dnia 7 kwietnia 2008 r. Rada, działając na podstawie art. 153 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia wieloletniego wspólnotowego programu ochrony dzieci korzystających z Internetu oraz innych technologii komunikacyjnych

Dnia 11 marca 2008 r. Prezydium Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego powierzyło przygotowanie opinii w tej sprawie Sekcji Transportu, Energii, Infrastruktury i Społeczeństwa Informacyjnego.

Mając na względzie pilny charakter prac, na 445. sesji plenarnej w dniach 28 i 29 maja 2008 r. (posiedzenie z 29 maja 2008 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wyznaczył Madi SHARMĘ na sprawozdawcę generalnego oraz jednomyślnie przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wyraża uznanie dla Komisji Europejskiej za jej dotychczasową pracę nad sprawami dotyczącymi ochrony dzieci w kontekście „technologii sieciowych”⁽¹⁾, zwracając szczególną uwagę na to, że średni poziom świadomości w populacji rośnie dzięki kampaniom prowadzonym przez partnerów społecznych, w szczególności organizacje pozarządowe oraz Komisję Europejską, która organizuje co roku Dni Bezpiecznego Internetu.

1.2 EKES sporządził liczne opinie, aby zwrócić uwagę na te sprawy⁽²⁾. Ponadto zaleca on podejście oparte na partnerstwie międzynarodowym, które wspiera:

1.2.1 Międzynarodową wymianę danych i wspólne gromadzenie pomysłów przez rządy, organy ścigania, punkty kontaktowe (*hotlines*), instytucje bankowe, finansowe i zarządzające kartami kredytowymi, ośrodki pomocy dzieciom krzywdzonym, organizacje opieki nad dziećmi i branżę internetową.

1.2.2 Unijną lub międzynarodową „grupę roboczą”, która zbiera się raz na kwartał, aby ułatwić dzielenie się danymi, ekspertyzami i sprawdzonymi rozwiązaniami pomiędzy zainteresowanymi podmiotami, w tym przez punkty kontaktowe, organy ścigania, rządy i w szczególności przez międzynarodową branżę internetową.

1.2.3 Zdefiniowanie oraz promowanie międzynarodowego i europejskiego modelu sprawdzonych rozwiązań w zakresie zwalczania przez punkty kontaktowe treści w internecie przedstawiających wykorzystywanie seksualne dzieci.

1.2.4 Dokonanie przeglądu wszystkich istniejących i przyszłych punktów kontaktowych w świetle obecnie sprawdzonych rozwiązań oraz ocenienie działalności punktów kontaktowych pod kątem nowego modelu sprawdzonych rozwiązań.

⁽¹⁾ Do celów niniejszego dokumentu „technologie sieciowe” odnoszą się do technologii stosowanych w celu uzyskania dostępu do internetu, jak również do innego rodzaju technologii komunikacyjnych. Ponadto w niektórych wypadkach, takich jak np. gry wideo, z treści i usług korzysta się zarówno online, jak i offline, i oba te tryby korzystania mogą mieć związek z bezpieczeństwem dzieci.

⁽²⁾ „Treści niezgodne z prawem w internecie” Dz. U. C 61 z 14.3.2003, s. 32 i „Bezpieczniejsze korzystanie z internetu” Dz. U. C 157 z 28.6.2005, s. 136.

1.2.5 Usprawnienie przyszłej alokacji środków i funduszy należących do tego programu w wyniku przeprowadzenia przeglądu punktów kontaktowych.

1.2.6 Udział punktów kontaktowych w projekcie tworzenia europejskiej bazy danych.

1.2.7 Zachęcanie do zawierania partnerstw pomiędzy punktami kontaktowymi i innymi odpowiednimi organizacjami a krajowymi rejestrami nazw domen w celu usuwania nazw domen propagujących seksualne wykorzystywanie dzieci lub stwarzających dostęp do tego typu treści.

1.2.8 Wspólne wysiłki zmierzające do podniesienia świadomości problemów związanych z uwodzeniem przez internet i cybernękaniem⁽³⁾ oraz w stosownych przypadkach informowanie właściwych organów ścigania i organizacji charytatywnych działających na rzecz dzieci.

1.2.9 Wprowadzenie procedur wsparcia dla analityków i osób pracujących w punktach kontaktowych, zajmujących się przeglądaniem obrazów.

1.2.10 Pracę mającą na celu zapewnienie harmonizacji ram prawnych w tej dziedzinie we wszystkich państwach członkowskich.

1.2.11 Utworzenie na szczeblu Komisji biura ds. tworzenia sieci kontaktów, które będzie działało jako niezależny ekspert, koordynowało badania, dokonywało przeglądu wdrażania programu i wypełniania zaleceń.

1.2.12 Utworzenie corocznego panelu „ekspertów” w celu intensyfikacji transferu wiedzy.

⁽³⁾ *Grooming*: bezpośrednie nawiązanie kontaktu przez potencjalnych sprawców, którzy próbują zaprzyjaźnić się z dziećmi, by wykorzystać je seksualnie; cybernękanie: nękanie w środowisku online.

1.2.13 Utworzenie Forum Młodzieży w celu zapewnienia włączenia opinii i doświadczeń dzieci oraz młodych ludzi do badań i przyszłego procesu wdrażania programu.

1.2.14 Proaktywne i oparte na współpracy wykorzystywanie źródeł finansowania, takich jak Daphne czy programy Bezpieczniejszy Internet.

1.2.15 Nawiązanie kontaktów z właściwymi organami Stanów Zjednoczonych w celu zmniejszenia liczby udostępnianych tam stron internetowych zawierających treści przedstawiające wykorzystywanie dzieci i uruchomienia aktywnej transatlantyckiej wymiany danych.

1.3 Praca z zastosowaniem podejścia opartego na partnerstwie zapewnia maksymalne wykorzystanie kompetencji, rozpowszechnienie wiedzy i finansowanie. Co najważniejsze, gwarantuje ona zaangażowanie zainteresowanych podmiotów i partnerów społecznych w ogólne wysiłki UE zmierzające do jak największego ograniczenia treści niezgodnych z prawem w środowisku online i dostępu do nich.

2. Ogólne uwagi w sprawie wniosku Komisji Europejskiej

2.1 Internet i technologie komunikacyjne (zwane dalej „technologiami sieciowymi”) (4) zostały przewidziane i zaprojektowane jako narzędzia komunikacyjne dla nauczycieli akademickich i badaczy, lecz obecnie wykorzystywane są w domach, szkołach, przedsiębiorstwach i w administracji publicznej niemal na całym świecie.

2.2 Dzieci są aktywnymi użytkownikami technologii sieciowych, a ich uczestnictwo wciąż się zwiększa. Jednakże oprócz korzyści z interaktywności i udziału w środowisku online, stoją one w obliczu pewnych poważnych zagrożeń:

- a) doświadczają bezpośredniej krzywdy jako ofiary wykorzystywania seksualnego, co jest dokumentowane poprzez fotografie, filmy lub pliki audio, a następnie rozpowszechniane w trybie online (materiały przedstawiające wykorzystywanie dzieci);
- b) padają ofiarą trwałego seksualnego wykorzystywania poprzez wielokrotne oglądanie nagrań przedstawiających ich nękanie dzięki szeroko zakrojonej dystrybucji online i globalnej dostępności;
- c) są narażone na bezpośredni kontakt z oprawcami, którzy zaprzyjaźniają się z nimi w celu wykorzystania ich seksualnie („uwodzenie przez internet”);
- d) padają ofiarami nękania w środowisku online („cybernękanie”).

2.3 Inne tendencje (zob. załącznik 1) (5) obejmują:

- a) szybką i dynamiczną ewolucję nowych środowisk technologicznych, kształtowanych w coraz większym stopniu przez konwergencję cyfrową, szybsze kanały dystrybucji, mobilny internet, Web 2.0, dostęp do technologii Wi-Fi oraz inne nowe formaty treści i sieciowe usługi technologiczne;
- b) dostrzeżenie bardzo młodego wieku dzieci padających ofiarą przestępstw i skrajnej szkodliwości wykorzystania seksualnego;
- c) oszacowanie skali problemu w odniesieniu do publicznie dostępnych stron internetowych ukazujących seksualne wykorzystywanie dzieci, tj. do konkretnej „możliwej do ogarnięcia” grupy docelowej złożonej z około 3000 stron inter-

netowych rocznie, funkcjonujących na całym świecie i ułatwiających dostęp do wielu setek tysięcy obrazów seksualnego wykorzystywania dzieci;

- d) najnowsze dane dotyczące regionalnego udostępniania sieci przedstawiających seksualne wykorzystywanie dzieci sugerujące, że większość tych treści jest udostępniana w Stanach Zjednoczonych;
- e) najnowsze dane sugerujące, że treści online przedstawiające wykorzystywanie dzieci są regularnie udostępniane przez inne firmy hostingowe i w innych krajach w celu uniknięcia wykrycia i usunięcia z sieci, przez co utrudniają prowadzenie dochodzeń przez organy ścigania na samym szczeblu krajowym;
- f) brak podejmowanych na skalę międzynarodową działań ze strony rejestrów nazw domen, które zmierzałyby do usuwania domen propagujących seksualne wykorzystywanie dzieci lub umożliwiających dostęp do takich treści;
- g) utrzymującą się i potencjalnie rosnącą „lukę pokoleniową” pomiędzy korzystaniem z technologii sieciowych przez młodych ludzi i postrzeganiem przez nich zagrożeń a pojmowaniem tego użytkownika przez ludzi dorosłych;
- h) publiczne narażenie na materiały przedstawiające seksualne wykorzystywanie dzieci, które może zostać zredukowane poprzez dobrowolne blokowanie indywidualnych lokalizatorów zasobu przez dostawców usług;
- i) korzyści płynące z zaleceń krajowych dotyczących takich narzędzi sieciowych, jak produkty filtrujące, zabezpieczenia oferowane przez wyszukiwarki itp.

2.4 Ochrona użytkowników internetu, w szczególności dzieci, przed nielegalnymi i szkodliwymi treściami i zachowaniami w środowisku sieciowym oraz ograniczenie dystrybucji niezgodnych z prawem treści pozostaje zagadnieniem istotnym dla decydentów i prawodawców, dla branży i użytkowników końcowych, a w szczególności dla rodziców, opiekunów i wychowawców.

2.5 Z prawnego punktu widzenia należy wprowadzić zasadnicze rozróżnienie między tym, co jest niezgodne z prawem, a tym, co jest szkodliwe, gdyż walka z tymi zjawiskami wymaga różnych metod, strategii i narzędzi. To, co uważa się za niezgodne z prawem, może różnić się w poszczególnych państwach, określane jest przez obowiązujące prawo krajowe i egzekwowane przez organy ścigania, inne organy rządowe i te punkty kontaktowe, które posiadają właściwe uprawnienia.

2.6 EKES domaga się, by harmonizacja przepisów między państwami członkowskimi była wdrażana i egzekwowana na szczeblu krajowym i by — zgodnie z konwencją Rady Europy dotyczącą cyberprzestępczości (6) — obejmowała przynajmniej następujące kwestie:

- a) definicję materiału przedstawiającego seksualne wykorzystywanie dzieci;
- b) uznanie, że ofiarami materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie dzieci, mogą być osoby w wieku do 18. roku życia;
- c) uznanie, że posiadanie i oglądanie/pobieranie na dysk materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie dzieci jest przestępstwem, za które grożą surowe kary pozbawienia wolności.

(4) Patrz przyp. 1

(5) Załącznik jest dostępny tylko w wersji angielskiej i można go znaleźć wraz z wersją elektroniczną niniejszej opinii w internecie.

(6) Konwencja Rady Europy o cyberprzestępczości, ETS 185, z 23 listopada 2001 r., <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/185.htm>.

2.7 Chociaż ustanowiono pewne ogólnoeuropejskie normy określające kwestie prawne poprzez różnorakie zalecenia i dyrektywy, należy ocenić, czy dane te zostały zastosowane w praktyce przez wszystkie państwa członkowskie.

2.8 „Szkodliwe” treści oznaczają takie treści, które rodzice, nauczyciele oraz inni dorośli uważają za potencjalnie szkodliwe dla dzieci. Definicje takich treści różnią się w poszczególnych krajach i kulturach i mogą obejmować strony internetowe propagujące pornografię, przemoc, rasizm, ksenofobię, teksty i muzykę nawołujące do nienawiści, samookaleczanie, anoreksję i zachowania samobójcze. W tej sytuacji EKES przyznaje, że trudno stworzyć partnerstwa międzynarodowe do walki z takimi materiałami, lecz uważa, że można podjąć wysiłki na szczeblu krajowym w celu podniesienia świadomości dotyczącej narzędzi, metod i technologii stworzonych w celu ochrony dzieci przed takimi treściami.

2.9 UE jest prekursorem w dziedzinie ochrony dzieci w środowisku online od roku 1996, a stworzone później programy „Bezpieczniejszy Internet” (plan działania „Bezpieczniejszy Internet” na lata 1999-2004, „Bezpieczniejszy Internet +” na lata 2004-2008) były ważnymi narzędziami w tej dziedzinie. Komisja Europejska przyjęła komunikat w sprawie wdrożenia programu „Bezpieczny Internet +” w latach 2005-2006⁽⁷⁾. Ponadto ocena oddziaływania przeprowadzona między kwietniem i lipcem 2007 r.⁽⁸⁾ potwierdziła, że przeprowadzone działania były skuteczne, podkreślając jednocześnie potrzebę dostosowania ich do nowych technologii internetowych i dynamicznego wzrostu przestępczości w tej dziedzinie.

2.10 Celem nowego programu będzie promowanie bezpieczniejszego korzystania z internetu oraz innych technologii komunikacyjnych, zwłaszcza przez dzieci, a także zwalczanie nielegalnych treści oraz nielegalnych i „szkodliwych” zachowań w środowisku online, ułatwiające współpracę, wymianę doświadczeń i sprawdzonych rozwiązań na wszystkich szczeblach w zakresie spraw związanych z bezpieczeństwem dzieci w sieci, co zapewni uzyskanie europejskiej wartości dodanej.

2.11 Na program złożą się cztery działania, a integralną częścią każdego z nich będzie wspieranie współpracy międzynarodowej:

- a) ograniczenie treści niezgodnych z prawem i zwalczanie szkodliwych zachowań w środowisku online;
- b) promowanie bezpieczniejszego środowiska online;
- c) zapewnienie świadomości publicznej;
- d) utworzenie bazy wiedzy.

⁽⁷⁾ COM(2006) 661 wersja ostateczna, komunikat dotyczący realizacji wieloletniego wspólnotowego programu wspierania bezpiecznego korzystania z Internetu i nowych technologii sieciowych (Bezpieczny Internet +).

⁽⁸⁾ <http://ec.europa.eu/saferinternet>.

2.12 EKES zwraca się jednak o dostarczenie definicji i objaśnień prawnych w związku ze słowami „szkodliwe” i „zachowania”, w szczególności w odniesieniu do transponowania ich do prawa krajowego. Ponadto wymagane są dalsze wyjaśnienia dotyczące roli punktów kontaktowych, które nie prowadzą dochodzeń w sprawie podejrzanych i nie dysponują koniecznymi do tego uprawnieniami (zob. załącznik 2)⁽⁹⁾.

3. Model międzynarodowy

3.1 Internet nie należy ani nie jest zarządzany przez duże przedsiębiorstwa międzynarodowe, które kontrolowałyby jego zawartość. Składa się on z setek milionów stron zakładanych przez niezwykle licznych wydawców, co utrudnia monitorowanie lub kontrolowanie treści niezgodnych z prawem. Dzięki współpracy wszystkich zainteresowanych podmiotów działalność podejmowana na szczeblu lokalnym (w domu) oraz na szczeblu krajowym i międzynarodowym (w tym w cyberprzestrzeni) może jednak zmniejszyć dostępność treści niezgodnych z prawem.

3.2 W 2007 r. Fundacja Monitoringu Internetu zidentyfikowała wąską grupę 2755 stron internetowych przedstawiających treści związane z seksualnym wykorzystywaniem dzieci funkcjonujących na całym świecie; 80 % tych stron to strony o charakterze komercyjnym, które często zmieniają firmę hostingową i region, aby uniknąć wykrycia⁽¹⁰⁾. Taktyki te, w połączeniu ze złożonym międzynarodowym charakterem przestępstw, oznaczają, że tylko wspólna globalna odpowiedź angażująca organy ścigania, rządy i międzynarodową branżę internetową umożliwi skuteczne dochodzenie w sprawie tego rodzaju stron internetowych, ich treści i stojących za nimi organizacji.

3.3 EKES jest zdania, że aby zapewnić ochronę dzieci potrzebne jest „podejście partnerskie”. Partnerzy społeczni, w tym rząd, branża internetowa, organy ścigania, organizacje charytatywne działające na rzecz ochrony dzieci, przedsiębiorstwa, przedstawiciele pracowników, organizacje pozarządowe, w tym organizacje konsumenckie, a także ogół społeczeństwa muszą współpracować w celu ukazania zagrożeń i ryzyka, umożliwiając jednocześnie młodym ludziom czerpanie korzyści z tego rewolucyjnego narzędzia socjalizacji, nauki i innowacji.

3.4 Można uznać, że internet podnosi jakość życia wielu osób, lecz w szczególności ludzi młodych, starszych i wielu osób niepełnosprawnych. Jest to unikatowe narzędzie komunikacji, a w dzisiejszych czasach w coraz większym stopniu stanowi ono „sieć społeczną”. Zmiana dynamiki stylu życia, rodziny i wzorców zatrudnienia doprowadziła do zwiększenia ilości czasu spędzanego niezależnie lub w odosobnieniu. Ochrona użytkowników, w szczególności tych najbardziej zagrożonych, zwłaszcza dzieci, stanowi zatem priorytet, którego nie można uznać wyłącznie za obowiązek ich opiekunów.

⁽⁹⁾ Załącznik dostępny jest tylko w wersji angielskiej i można go znaleźć wraz z wersją elektroniczną niniejszej opinii w internecie

⁽¹⁰⁾ Brytyjski punkt kontaktowy zajmujący się zgłaszaniem treści niezgodnych z prawem, w szczególności udostępnianych w internecie na całym świecie treści dotyczących seksualnego wykorzystywania dzieci oraz udostępnianych w Wielkiej Brytanii treści obscenicznymi o charakterze przestępczym oraz treści nawołujących do nienawiści rasowej. Patrz załącznik 1 i 2 (dostępny jedynie w wersji angielskiej, można go znaleźć wraz z wersją elektroniczną niniejszej opinii w internecie).

3.5 Pojawienie się nowych technologii i usług jest kluczem do innowacji i wzrostu przedsiębiorczości w skali globalnej. Młodzi ludzie często jako pierwsi rozumieją te możliwości i korzystają z innowacji. Wraz z rozwojem pojawiają się jednak nadużycia i zjawisko to budzi coraz większe obawy. Organy samoregulujące działające w obrębie tej branży i zainteresowanych podmiotów posiadają dogłębną znajomość tych technologii, a zatem mają możliwość stworzenia środków zaradczych w celu zwalczania tego typu nadużyć. Dzielenie się wiedzą, podnoszenie świadomości i informowanie konsumentów o tym, w jaki sposób mogą zgłaszać strony internetowe, i — w miarę możliwości — podział środków finansowych w celu wyeliminowania takich nadużyć, w szczególności w kontekście wykorzystywania dzieci, stanowią podstawowy obowiązek i część wspólnej odpowiedzialności społecznej branży internetowej.

3.6 Skala i zakres problemu internetowego dotyczącego dystrybucji treści przedstawiających wykorzystywanie dzieci są przedmiotem licznych spekulacji. Jednakże, jak stwierdzono w sprawozdaniu Komisji Europejskiej, brakuje informacji statystycznych w państwach członkowskich UE. Wysiłki powinny być kierowane na śledzenie ruchów i działalności stron internetowych związanych z dystrybucją treści przedstawiających wykorzystywanie dzieci w celu dostarczenia informacji uprawnionym organom i międzynarodowym organom ścigania, aby usuwać takie treści i prowadzić dochodzenia w sprawie ich dystrybutorów.

3.7 Takie organizacje muszą zostać powołane na szczeblach krajowych i odbywać regularne spotkania z Komisją Europejską w celu opracowania strategii. Platforma na szczeblu UE, angażująca branżę, rząd, instytucje bankowe, finansowe lub zarządzające kartami kredytowymi, organizacje pozarządowe, instytucje edukacyjne, przedstawiciele pracodawców i pracowników, mogłaby okazać się cennym narzędziem szybkiej analizy i podejmowania działania w całej Unii, obejmującego rozprzestrzenianie informacji poza granicami UE w celu ułatwienia współpracy międzynarodowych organów ścigania.

3.8 Należy wspierać coroczne „posiedzenia ekspertów” UE dotyczące postępów w dziedzinie technologii, czynników psychospołecznych i egzekwowania prawa w celu zwiększenia transferu wiedzy. Wnioski z tych posiedzeń byłyby przekazywane wszystkim państwom członkowskim UE i członkom platformy, aby mogły zostać przyjęte, zintegrowane lub wykorzystane na szczeblu krajowym i lokalnym.

3.9 Utworzenie biura ds. tworzenia sieci kontaktów w Brukseli, które badałoby projekty nie tylko z Europy, lecz z całego świata, pomogłoby platformie zagwarantować aktualność i adekwatność wiedzy, w tym danych statystycznych, oraz rozprzestrzenianie skutecznych procesów, które zwalczają problemy i mogą zostać szybko przekazane aktywnym partnerom. Do zadań biura do spraw tworzenia sieci kontaktów należałoby również składanie wizyt i monitorowanie. Ponadto biuro mogłoby pełnić rolę niezależnego eksperta ds. punktów kontaktowych i prowadzić przegląd wniosków w sprawie nowych projektów w celu uniknięcia powtarzania wykonanej pracy oraz zapewnienia skutecznego i wydajnego wykorzystania środków finansowych. Biuro mogłoby również wysuwać propozycje dotyczące partnerstw. Rola biura ds. tworzenia sieci kontaktów polegałaby na natychmiastowym reagowaniu na nowe wyzwania.

3.10 Utworzenie Forum Młodzieży może być cenne ze względu na zaangażowanie młodych ludzi i rozprzestrzenianie informacji w obrębie sieci społecznych, z których korzystają najbardziej narażone osoby. Młodzież ma swój własny język i często niechętnie słucha autorytetów, lecz ochoczo korzysta z rad przekazywanych przez rówieśników ze swojego środowiska społecznego. Należy wziąć pod uwagę „prawa dziecka” i w związku z tym w proces ten muszą zostać zaangażowane młode osoby.

3.11 Potrzebny jest skuteczny model, a zainteresowane podmioty powinny zobowiązać się do wymiany informacji w celu dostosowania się do nowych i pojawiających się form przestępczości internetowej na całym świecie oraz zobowiązać się do wymiany wiedzy.

4. Wytoczne dotyczące tworzenia punktów kontaktowych

4.1 Model sprawdzonych rozwiązań dla punktów kontaktowych:

4.1.1 Analitycy z punktów kontaktowych są wyszkoleni i uznani w dziedzinie oceny niezgodnych z prawem treści w środowisku online.

4.1.2 Analitycy z punktów kontaktowych posiadają doświadczenie w zakresie wykrywania potencjalnie niezgodnych z prawem treści w środowisku online.

4.1.3 Jasne podejście partnerskie obejmujące wszystkie najważniejsze zainteresowane podmioty krajowe, w tym rząd, instytucje bankowe, finansowe lub zarządzające kartami kredytowymi, organy ścigania, organizacje pracujące z rodzinami, organizacje działające na rzecz dzieci i w szczególności branżę internetową.

4.1.4 Punkt kontaktowy podlegający wspólnej regulacji i samoregulacji, utrzymujący efektywne partnerskie stosunki z krajową branżą internetową oraz zgodność działań takiego punktu z kodeksem postępowania.

4.1.5 Powszechnie zawiadamianie o niezgodnych z prawem treściach w środowisku online, udostępnianych przez dowolne przedsiębiorstwo krajowe, oraz usuwanie tych treści.

4.1.6 Udział w projekcie tworzenia scentralizowanej europejskiej bazy danych dotyczących adresów URL związanych z seksualnym wykorzystywaniem dzieci.

4.1.7 Zobowiązanie krajowych firm internetowych do blokowania na poziomie sieci stron internetowych figurujących na dynamicznej liście stron przedstawiających seksualne wykorzystywanie dzieci, w celu ochrony użytkowników przed przypadkowym kontaktem z ich treścią.

4.1.8 Punkty kontaktowe posiadające obszerne strony internetowe w języku ojczystym, zapewniające prosty i anonimowy system zgłaszania wraz z jasnymi informacjami odsyłającymi użytkownika do telefonów zaufania i innych organizacji właściwych w sprawach leżących poza zakresem kompetencji punktów, takich jak uwodzenie przez internet lub cybernękanie.

4.1.9 Podnoszenie świadomości co do funkcji punktów kontaktowych i związanych z nimi kwestii.

4.1.10 Wymiana danych, informacji i ekspertyz w skali europejskiej i międzynarodowej.

4.1.11 Udział w europejskich i międzynarodowych partnerstwach z zainteresowanymi podmiotami w celu wymiany danych i informacji oraz gromadzenia pomysłów, aby walczyć z transgranicznym charakterem tych przestępstw.

4.1.12 Działania na szczeblu europejskim i międzynarodowym w celu umożliwienia usuwania treści w internecie przedstawiających wykorzystywanie dzieci i wszczynania dochodzeń przeciwko osobom je rozprowadzającym, bez względu na kraj, z którego dane treści są udostępniane.

4.1.13 Wnoszenie wkładu w działalność wszelkich krajowych lub międzynarodowych organów stworzonych w celu przyjęcia na szczeblu międzynarodowym odpowiedzialności za zwalczanie takich stron internetowych oraz ułatwianie współpracy międzynarodowych organów ścigania.

4.1.14 Rozpowszechnianie wytycznych wśród pracowników, nauczycieli, organizacji, rodziców i dzieci, takich jak program edukacyjny ThinkuKnow ośrodka CEOP policji brytyjskiej (The Child Exploitation and Online Protection).

4.1.15 Podnoszenie świadomości użytkowników internetu, w szczególności we współpracy z krajowymi firmami internetowymi lub dzięki sponsoringowi z ich strony.

4.1.16 Organizacje powinny być członkami INHOPE, Międzynarodowego Stowarzyszenia Internetowych Punktów Kontaktowych, gwarantującego możliwość wykorzystania międzynarodowej wymiany sprawdzonych rozwiązań pomiędzy punktami kontaktowymi i branżą w celu usuwania zakazanych treści ⁽¹⁾.

4.1.17 Procedury powiadamiania muszą być proste i gwarantować osobistą anonimowość zgłaszającego oraz szybkie rozpatrzenie doniesień.

4.1.18 Operatorzy punktów kontaktowych powinni wprowadzić procedury zapewniające odpowiedni poziom wsparcia i pomocy psychologicznej dla analityków zajmujących się przeglądaniem oraz przetwarzaniem danych.

4.2 Ponadto punkty kontaktowe powinny:

- a) nawiązywać partnerstwa ze swoimi krajowymi przedsiębiorstwami rejestrującymi nazwy domen w celu zagwarantowania, że domeny, które regularnie zapewniają dostęp do treści przedstawiających wykorzystywanie dzieci lub posiadają nazwy nawołujące do odbywania czynności seksualnych z dziećmi, będą kontrolowane i usuwane;
- b) dążyć do uzyskania na zasadzie samoregulacji dobrowolnego finansowania od krajowych firm internetowych, które korzystają z działania mechanizmu zgłoszeń funkcjonującego w ramach punktów kontaktowych, z usługi „powiadamiania i usuwania” i z zapewnienia dynamicznej listy blokowanych stron ⁽²⁾;
- c) wspierać lub ułatwiać blokowanie przez branżę internetową w danym kraju stron internetowych przedstawiających seksualne wykorzystywanie dzieci;

⁽¹⁾ W okresie od września 2004 r. do grudnia 2006 r. INHOPE rozpatrzyło 1,9 miliona doniesień, w tym 900 000 pochodzących od społeczeństwa; 160 000 przekazano organom ścigania w celu podjęcia dalszych działań

⁽²⁾ Na przykład tzw. projekt prewencyjny „Niewinność w niebezpieczeństwie” spełniałby więcej niż jedno kryterium. Istnieje wiele innych podobnych przykładów.

d) sprzyjać rozwojowi dobrych stosunków między punktami kontaktowymi a telefonami zaufania umożliwiającymi przekierowanie do organizacji pomocy ofiarom, w celu dodatkowego zwiększania powszechnej świadomości istotnych i aktualnych kwestii.

5. Uwagi szczegółowe: wniosek Komisji Europejskiej

5.1 Wniosek Komisji Europejskiej pozostawia kilka pytań bez odpowiedzi:

- a) Kto będzie koordynował proponowane środki i jakie będą uprawnienia tego podmiotu?
- b) W jaki sposób określane są kryteria dla poszczególnych dziedzin? Wiele funkcjonujących już programów będzie spełniać więcej niż jedno kryterium proponowanej bazy wiedzy ⁽¹³⁾ ⁽¹⁴⁾.
- c) Kto wybiera właściwych kandydatów?
- d) Kto odpowiada za ciągłą ocenę i tworzenie sieci kontaktów między tymi projektami?

5.2 Zajęcie się wspomnianymi wyżej aspektami zapobiegłoby wyważaniu otwartych drzwi, powtarzaniu wykonanych już działań oraz zapewniłoby skuteczne i wydajne wykorzystanie funduszy. Należy zwłaszcza zagwarantować, że eksperci w tej dziedzinie będą aktywnie zaangażowani w inicjatywę przy ścisłej współpracy z konsultantami i urzędnikami państwowymi. Byłoby to wskazane również w przypadku wspomnianego już proponowanego biura ds. tworzenia sieci kontaktów, które funkcjonowałoby na szczeblu Komisji i prowadziłoby badania nad takimi projektami, poznawałoby je, wizytowało i utrzymywałoby z nimi stały kontakt.

5.3 Komisja powinna rozważyć bardziej proaktywne i oparte na współpracy wykorzystywanie źródeł finansowania, takich jak Daphne czy programy na rzecz bezpieczniejszego Internetu.

5.4 Na koniec Komitet zwraca się do Komisji Europejskiej, aby podkreśliła rolę i znaczenie:

- przyjęcia przez państwa członkowskie procedury „powiadamiania i usuwania” przez punkty kontaktowe i branżę internetową treści online przedstawiających wykorzystywanie dzieci;
- szerszego przyjęcia inicjatyw mających na celu ochronę użytkowników internetu poprzez blokowanie dostępu do adresów URL powiązanych z seksualnym wykorzystywaniem dzieci;
- podejmowania wysiłków na międzynarodową skalę przez rejestry nazw domen i właściwe organy w celu usuwania domen powiązanych z seksualnym wykorzystywaniem dzieci.

⁽¹³⁾ Do celów niniejszego dokumentu „technologie sieciowe” odnoszą się do technologii stosowanych w celu uzyskania dostępu do internetu, jak również do innego rodzaju technologii komunikacyjnych. Ponadto w niektórych wypadkach, takich jak np. gry wideo, z treści i usług korzysta się zarówno online, jak i offline, i oba te tryby korzystania mogą mieć związek z bezpieczeństwem dzieci.

⁽¹⁴⁾ „Treści niezgodne z prawem w internecie” Dz. U. C 61 z 14.3.2003, s. 32 i „Bezpieczniejsze korzystanie z internetu” Dz. U. C 157 z 28.6.2005, s. 136.

5.5 Powyższe środki zmniejszą liczbę przypadków, w których niewinni użytkownicy internetu mogą zetknąć się z szokującymi i niezgodnymi z prawem obrazami, zredukują ponowną wiktylizację dzieci poprzez ograniczenie możliwości oglądania materiałów przedstawiających ich seksualne wykorzystanie, ograniczą dostępność i dopływ takich treści do osób, które mogą ich poszukiwać, i utrudnią rozpowszechnianie takich obrazów wśród użytkowników internetu przez organizacje przestępcze z zamiarem osiągnięcia zysków.

5.6 Co istotne, wdrożenie tych działań będzie w coraz większym stopniu utrudniało działania osób kierujących dystrybucją treści przedstawiających wykorzystywanie dzieci. Choć dynamiczna natura przestępstw i technologiczne wyrefinowanie przestępców utrudnia całkowite wyeliminowanie tego zjawiska,

to im bardziej kosztowne, ryzykowne i krótkotrwałe stają się ich działania, w tym mniejszym stopniu jawią się one jako łatwy sposób osiągania zysków finansowych i korzyści innego typu.

5.7 Najnowsze dane dotyczące zakresu i skali funkcjonowania stron internetowych przedstawiających seksualne wykorzystywanie dzieci (a nie pojedynczych obrazów lub adresów URL) przynoszą zachętę do dalszej walki zmierzającej do całkowitego wykorzenia negatywnych zjawisk. Obecnie można wytyczyć konkretne cele, by wykazać korzyści płynące z wymiany danych i zaangażowania na najwyższym szczeblu międzynarodowym oraz efekty pozytywnego i skutecznego, wspólnego partnerstwa międzynarodowego na rzecz znacznego ograniczenia liczby stron internetowych związanych z seksualnym wykorzystywaniem dzieci.

Bruksela, 29 maja 2008 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Dimitris DIMITRIADIS

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie badań przydatności do ruchu drogowego pojazdów silnikowych i ich przyczep

COM(2008) 100 wersja ostateczna — 2008/0044 (COD)

(2008/C 224/14)

Dnia 16 kwietnia 2008 r. Rada Unii Europejskiej, działając na podstawie art. 80 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie badań przydatności do ruchu drogowego pojazdów silnikowych i ich przyczep

Uznawszy, że treść wniosku jest w zupełności zadowalająca i nie wymaga żadnego komentarza ze strony EKES-u, na 445. sesji plenarnej w dniach 28-29 maja 2008 r. (posiedzenie z dnia 29 maja) Komitet 85 głosami — 2 osoby wstrzymały się od głosu — postanowił wydać pozytywną opinię na temat proponowanego tekstu.

Bruksela, 29 maja 2008 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Dimitris DIMITRIADIS
